

[Johan Philipsen]

dyr, som var syge, og hvor sygdomstegnene var blevet meget tydelige i den forløbne uge. Derfor er det ikke så helt enkelt at snakke om etiske ting i den forbindelse. Det vender jeg tilbage til om et øjeblik.

Men der er i hvert fald ingen grund til at snakke om profitmotiv, for danske ægproducenter har det svært nok, og spørgsmålet er: skal vi have ægproduktion i Danmark, eller skal vi indføre æggene fra udlandet?

Jeg føjer til: jeg kan ikke lide bure, men jeg må erkende, at de høns, der går i bure, er sundere end dem, der bor på gulv, selv om de går på dybstrøelse. Vi ønsker alle, at vore dyr befinder sig bedst muligt, men de dyr, som jeg tabte i løbet af vinteren, og som var syge en uge eller så, de havde det i hvert fald ikke godt, for de var ofte blevet meget medtagne i løbet af den ene uge. Jeg beder altså om, at man er varsom med at snakke om etik i den forbindelse, for det spørgsmål kan rejse: hvor befinder dyrene sig i grunden bedst?

Derimod har jeg selvfølgelig intet imod, at justitsministeren sørger for, at vi får nogle nogenlunde rimelige pladsforhold i de bure.

Jens Møller (KrF):

Indtil for 10-20 år siden var det jo et slogan herhjemme i Danmark, at inden for erhvervene osv. var det bare et spørgsmål om vækst og vækst og vækst igen, det var et spørgsmål om rationalisering, om større produktion, større forbrug, et stadig stigende forbrug osv. Men så gik det op for os, at der var nogle problemer, vi hidtil havde overset. Vi kom i gang med forureningsbekæmpelse, vi blev klar over, at hvis vi bare fortsatte vores vækst uhæmmet, ja, så kunne vi til sidst kvæle os selv i forurening. Lidt senere igen blev vi klar over, at der var en grænse for de energiressourcer, der var, så vi måtte også til at tænke på at spare på energien.

Sådan er det gang på gang gået i menneskenes historie; det er, som om et onde skal blive et temmelig stort onde, før vi får øje på det og bliver klar over, at her er noget, vi må sætte ind imod.

Forslaget her i dag om burhøns er selvfølgelig en sag i sig selv, men det er samtidig et led i en lang kæde, hvor netop husdyrproduktionen er blevet mere og mere rationaliseret, hvor dyrene mere og mere, som hr. Ho-

noré nævnte det, bliver betragtet som ting i stedet for som levende væsener, hvor man af hensyn til dansen om guldkalven piner mere og mere ud af disse dyr, så de ikke får lov til at få deres naturlige udfoldelse, men i stedet for skal bruge hele deres overskudsenergi til produktion til fordel for menneskelig levestandard.

Jeg er bange for, at hvis vi fortsætter den linje – og det tyder det jo på vi gør både i Danmark og andre steder i verden – så varer det ikke så længe, før vi her løber ind i et nyt forureningsproblem. Det er måske ikke så håndgribeligt som de andre, men jeg tror, det vil være fuldt ud lige så farligt. Vi ved jo fra lægevidenskaben, at man mere og mere bliver klar over, at langt de fleste sygdomme er af psykosomatisk art, at menneskers psyke påvirker legemet, at der kan være forandringer i legemet, direkte sygdomme, som ganske enkelt er fremkommet på grund af dårlig tilpasning, på grund af manglende udfoldelsesmuligheder osv.

Jeg tror, vi vil komme til at opleve det samme inden for dyreverdenen. Jeg tror, at disse dyr – her tænker jeg ikke bare på hønsene, men også på tremmekalve og mange andre dyr, f. eks. grise i moderne stalde – som lever en sådan helt unaturlig tilværelse, hvor de ikke alene ikke har mulighed for at udfolde sig, men heller ikke har mulighed for at foretage de handlinger, der er naturlige for dem, om ikke på kort, så på længere sigt vil blive skadet af det, og at dette også vil kunne blive til skade for mennesker, for de mennesker, der skal fortære disse dyr eller deres æg, eller hvad det nu er. Hvis man ikke af hensyn til dyrene – hvad man burde – vil sætte ind over for denne fortsatte rationalisering, ja, så bør man gøre det af hensyn til menneskene, af hensyn til vore efterkommere.

Man taler hele tiden om, at hvis ikke vi laver æg i bure herhjemme, så vil de komme ind fra udlandet. Ja men hvad ville dog være lettere for dette ting end ganske enkelt at bestemme, at det var forbudt i Danmark at forhandle æg, når de kom fra sådanne bure.

Jeg skal gerne sige, at min tanke er ikke, at man under alle omstændigheder skal være modstander af bure – det er forkert at være det – men sådan som lovforslaget ligger, er der mulighed for former for bure, som i